

og 11363, tillæg A, sp. 2173, tillæg B, sp. 1497, og tillæg C, sp. 511.

Ifølge loven, der fik sin endelige udformning gennem vedtagelse af et i udvalgsbetænkningen stillet ændringsforslag, blev den i 1986 indførte bestemmelse i retsplejelovens § 835, 3. pkt., ophævet, således at anklagemyndigheden ikke længere har pligt til at sende tiltalte en genpart af bevisfortegnelsen.

Samtidig blev et nyt stk. 3 indsat i § 848. Ifølge denne bestemmelse kan retten på anmodning bestemme, at et vidnes bopæl ikke må oplyses for tiltalte, hvis afgørende hensyn til vidnets sikkerhed taler derfor, og det må antages at være uden betydning for tiltaltes forsvaret. Endvidere blev der i § 835, stk. 2, fastsat en adgang for anklagemyndigheden til at give forsvareren pålæg om ikke at videregive oplysninger om et vidnes bopæl til tiltalte, hvis der under domsforhandlingen agtes fremsat anmodning om rettens bestemmelse om, at denne oplysning ikke må meddeles tiltalte.

Ifølge forarbejderne til bestemmelsen (Retsudvalgets betænkning af 30. april 1987, Folketingstidende 1986-87, tillæg B, sp. 1497) skal der foretages en konkret vurdering af, om afgørende hensyn til vidnets sikkerhed taler for hemmeligholdelse af vidnets bopæl. Det anføres videre i betænkningen, at der kan være situationer, hvor vidnets identitet ikke kan fastslås, hvis bopælen anonymiseres, og at det derfor yderligere er en betingelse, at hemmeligholdelse er uden betydning for tiltaltes forsvaret.

2.5.3. I den daværende justitsministers redegørelse af 18. november 1991 til Folketingets Retsudvalg om »rockerkriminalitet« blev det anført, at der som led i indsatsen mod rockerkriminalitet og anden bandekriminalitet ville blive fremsat forslag om skærpede sanktioner for forbrydelser mod vidner, ligesom det i redegørelsen blev tilkendegivet, at der ville blive fremsat forslag om, at der på ny indføres en – meget begrænset – adgang til at føre vidner anonymt. Baggrunden for forslagene var et ønske om at sikre de mennesker, der står frem i en retssag, den bedst mulige beskyttelse.

På den baggrund fremsatte den daværende justitsminister den 18. december 1991 et lovforslag om beskyttelse af vidner mv. (L 167). Lovforslaget indeholdt to hovedelementer. Det første var et forslag om strafferetlig beskyttelse af vidner, jf. straffelovens § 123, der er omtalt under pkt. 2.2. ovenfor. Det andet hovedelement var et forslag om adgang til anonym vidneførelse, som byggede på flertallets indstilling i Retsplejerådets betænkning, jf. pkt. 4.2. nedenfor.

Ved 2. behandling af lovforslaget udgik den del af lovforslaget, der vedrørte adgang til anonym vidne-

førsel, og kun den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 123 blev herefter vedtaget ved 3. behandling af lovforslaget.

Forslaget blev vedtaget og gennemført som lov nr. 282 af 29. april 1992. Der henvises til Folketingstidende 1991-92, forhandlingerne, sp. 4519, 4901, 8973 og 9140, tillæg A, sp. 3697, tillæg B, sp. 1001, og tillæg C, sp. 713.

2.5.4. I folketingsårene 1993-94 og 1996-97 fremsatte medlemmer af Det Konservative Folkeparti og Venstre lovforslag om skærpet indsats mod voldskriminalitet mv. (L 35 og L 134). Begge lovforslag indeholdt de samme bestemmelser om adgang til anonym vidneførelse, der udgik af L 167 (1991-92) inden vedtagelsen.

I begge tilfælde blev lovforslaget forkastet. Der henvises til Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne, sp. 694, 2603, 10165 og 10386, tillæg A, sp. 593, og tillæg B, sp. 901, samt Folketingstidende 1996-97, forhandlingerne, s. 3598, 6669 og 7200, tillæg A, s. 3063 og 3057, og tillæg B, s. 759 og 848.

2.5.5. I marts 1995 fremlagde en arbejdsgruppe under Justitsministeriet en handlingsplan om organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet. I arbejdsgruppen deltog repræsentanter fra anklagemyndigheden, politiet, kriminalforsorgen samt politiets og kriminalforsorgens organisationer. Arbejdsgruppens forslag koncentrerede sig om bedre vidnebeskyttelse og styrkelse af efterforskningen mod den organiserede kriminalitet.

Handlingsplanens forslag om udelukkelse af bandemedlemmer fra retsmøder, tidlig indenretlig afhøring af vidner og udvidet kriminalisering af trusler mv. mod vidner er gennemført ved lov nr. 411 af 10. juni 1997 (Styrkelse af politiets efterforskningsmuligheder).

Efter lovændringen kan der således ske udelukkelse af en gruppe af personer fra et retsmøde, hvis det skønnes nødvendigt for at opnå en sandfærdig forklaring af et vidne mv., uden at retten i den forbindelse skal foretage en individuel vurdering af, om den enkeltes tilstedeværelse er en hindring for at opnå en sandfærdig forklaring, jf. retsplejelovens § 28 b, stk. 3. Endvidere blev straffelovens § 123 om trusler mv. mod vidner ændret, således at den også omfatter trusler mod andre personer med tilknytning til et vidne end vidnets nærmeste, eksempelvis vidnets arbejdsgiver. Endelig har Justitsministeriet i bemærkningerne til lovforslaget givet udtryk for, at der kan være anledning til i videst muligt omfang at foretage indenretlig afhøring under efterforskningen, når der kan være risiko for, at vidner kan blive udsat for vold,